

HET LEVEN VAN OUDEREN
IN DE GEMEENSCHAP IN 2030

Groninger Kracht

REGIOVISIE
OUDERENZORGORGANISATIES GRONINGEN

Auteur: Weyond (november 2022)

Beste Groningers,

*Zo lang mogelijk vitaal en zelfstandig ouder worden in je eigen omgeving.
Waar je actief deelneemt aan de gemeenschap en je je van betekenis voelt,
ook als je ondersteuning of zorg nodig hebt.*

Dat is onze ambitie voor de Groningse ouderen.

In dit document delen we onze visie op hoe wij als 16 Groninger ouderenzorgorganisaties, in samenwerking met onze partners, willen bijdragen aan het leven van de ouderen in onze regio.

Als ouderenzorgorganisaties werken we al lang met elkaar samen. De laatste jaren doen we dat steeds intensiever omdat de vraagstukken groter worden. De groei van het aantal ouderen met een zorgvraag en de krimpende arbeidsmarkt brengen ons bij de grote vragen:

Hoe houden we goede en betaalbare zorg toegankelijk voor alle ouderen in Groningen, waarbij hun kwaliteit van leven wordt ondersteund?

Ons vertrekpunt voor onze visie is: **Groninger kracht** oftewel 'veur mekoar en mit mekoar'. In Groningen zorgen we voor elkaar en kijken we naar elkaar om. Vinden we samen oplossingen voor de vraagstukken waar we voor staan.

We nodigen alle organisaties, zorgzame initiatieven en medewerkers uit zich aan te sluiten bij deze beweging. U kunt contact met ons opnemen.

NEEM CONTACT OP

Inhoud

- 1. Onze visie op de ontwikkelingen in Groningen 4.
 - 1.1. Ontwikkelingen in de Groningse samenleving en de zorg 5.
- 2. Onze visie: 7.
 - 2.1. Wat willen we bereiken? 8.
 - 2.2. Hoe gaan we dit realiseren? 8.
 - 2.3. Wat gaan we concreet doen om onze doelen te bereiken? 10
 - 2.3.1. Versterken van zorgzame gemeenschappen..... 10.
 - 2.3.2. Versterken vakbekwame medewerkers en vergroten van het werkplezier 11.
 - 2.3.3. Inzet mogelijkheden zorgtechnologie 11.
 - 2.3.4. Stevige positionering van de V&V in het netwerk 12.
 - 2.3.5. Stevige positionering van de wijkverpleging in het netwerk 12.
- 3. Contact en bronnen 13.

Navigatie

Hier zie je een minimalistische navigatiebalk zodat je zonder moeite naar diverse hoofdstukken kunt navigeren.

Wil je terug naar de inhoudsopgave, klik dan op het huisje. Als je op de cijfers klikt, verplaats je per hoofdstuk.

Wanneer je op de pijlen klikt, verken je elke pagina in dit document.

1. Onze visie op de ontwikkelingen in Groningen

Onze samenleving verandert. In dit hoofdstuk delen we onze visie op de grote ontwikkelingen in de Groninger samenleving en de zorg.

1

2

3

1.1 Ontwikkelingen in de Groningse samenleving en de zorg

1

2

3

Groei van aantal vitale ouderen

We zien een groei van het aantal ouderen in Groningen van 25,6%. Het grootste gedeelte zijn vitale ouderen, die de wil hebben om iets te betekenen voor hun omgeving.

2018: **128.000** ouderen (65 jaar en ouder)

2030: **161.000** ouderen (65 jaar en ouder)

Groei van ouderen met een zorgvraag

Het aantal ouderen met een zorgvraag groeit met 80% in de komende 20 jaar. Doordat de medische zorg steeds beter wordt, zien we dat ouderen vaker langer leven met meerdere chronische zorgvragen.

- WLZ-ZORGVRAAG
groei van **5.630** (2020) naar **5.981** (2030) en **8.189** (2040)
- MENSEN MET DEMENTIE
groei van **9.600** mensen (2020) naar **13.000** mensen (2030) (35%)

Groei samenredzaamheid, burgerinitiatieven in de regio

Groningen kent gemeenschappen met een grote samenredzaamheid. Meer dan 120 zorgzame bewonersinitiatieven stellen ouderen en kwetsbare dorpsgenoten in staat om in hun eigen huis en dorp te blijven wonen.

ZORGZAME DORPEN

Lage zelfredzaamheid en ervaren gezondheid

De gezondheid van de inwoners in 'het Ommeland' is minder goed. Er zijn meer mensen die roken, drinken en mensen met overgewicht. Er wordt minder gesport en er zijn meer mensen met meerdere chronische aandoeningen. De aardbevingsproblematiek uit zich in een verhoogde kans op gezondheidsklachten en een verhoogd risico op psychische klachten.

- ERVAREN GEZONDHEID:
73% Ommelanden, **78%** Stad, **75%** Nederland
- MINDER ZELFREDZAME WLZ-CLIËNTEN:
80% Ommelanden, **45%** Nederland
- KWETSBARE OUDEREN:
19% Ommelanden, **17%** Nederland

Professionele zorg wordt schaarser

Het aantal zorgprofessionals en mantelzorgers neemt af. Er zijn in de toekomst in verhouding minder mensen tussen de 20-65 jaar dan mensen van 65 jaar en ouder. Ook verlaten Groningse jongeren de provincie om elders te wonen of te studeren.

- Het aantal zorgmedewerkers daalt van **70.000 in 2020 naar 65.800 in 2030**
- Het aantal mantelzorgers daalt van **4-5** potentiële mantelzorgers per 65+er naar **3-4** potentiële mantelzorgers per 65+er

Toenemende mogelijkheden met inzetten van technologie

Slimme zorgtechnologie maakt het leven van ouderen makkelijker en helpt zelfstandigheid te behouden. Het ontlast en verlicht het werk van zorgmedewerkers.

- **33%** van mensen met een zorgvraag wil gebruik maken van zorgtechnologie
- **59-75%** van de zorgmedewerkers wil gebruik maken van zorgtechnologie

Het netwerk van een oudere wordt steeds belangrijker

Goede zorg was de afgelopen 30 jaar vanzelfsprekend voor Groningers. Wanneer een hulpvraag ontstond, werd de zorg door zorgorganisaties uit handen genomen. Daardoor is het minder vanzelfsprekend om een beroep te doen op verwanten, buren en anderen bij de ondersteuning en zorg voor ouderen. Doordat professionele zorg schaarser wordt, wordt ook het netwerk van de oudere steeds belangrijker.

Welbevinden en werkplezier boven regels

Er bestaan hoge verwachtingen bij inwoners over de kwaliteit van zorg en de veiligheid die dit met zich meebrengt. Zorgorganisaties hebben te maken met veel regels en zijn veel tijd kwijt met administratie en verantwoording.

Deze regels leiden vaak de aandacht af van het 'welbevinden' van de oudere en 'werkplezier' van medewerkers. Het welbevinden en werkplezier moet juist leidend zijn en de regels ondersteunend.

Denken vanuit mogelijkheden

Waar de zorg vaak gericht is op 'het genezen van ziekten' focussen we steeds meer op de mogelijkheden en veerkracht van oudere inwoners. Waarbij zij zoveel mogelijk, met hun naasten, de regie voeren ook als zij ondersteuning of zorg nodig hebben..

Aardbevingsbestendig bouwen en toekomstbestendige zorg

Voor een aantal zorggebouwen die niet aardbevingsbestendig zijn, realiseren 18 zorgpartijen vanuit de VVT, VG en GGZ gezamenlijk 9 nieuwe panden die aardbevings- én toekomstbestendig zijn. Ook willen de partijen met samenwerking toekomstbestendige zorg leveren.

2. Onze visie

Ons beeld van de toekomst.

In dit hoofdstuk delen we onze visie op de toekomst.
Het leven van ouderen in de gemeenschap in 2030.

1

2

3

2.1 Wat willen we bereiken?

Zo lang mogelijk vitaal en zelfstandig ouder worden in je eigen omgeving.

Waar je actief deelneemt aan de gemeenschap en je je van betekenis voelt, ook als je ondersteuning of zorg nodig hebt. Dat is onze ambitie voor de Groningse ouderen.

Als netwerk van ouderenzorgorganisaties zetten we ons in bij het toegankelijk houden van passende ondersteuning en zorg voor alle ouderen in de regio. Waarbij we uitgaan van de kracht en mogelijkheden van de inwoners.

2.2 Hoe gaan we dit bereiken?

1. We stimuleren dat oudere inwoners waar mogelijk zelf regie houden op hun eigen gezondheid.

We gaan uit van de mogelijkheden en het zelf organiserend vermogen van de oudere en zijn netwerk. Dit is altijd maatwerk.

We gaan uit van 'positieve gezondheid'. We zetten niet de ziekte, maar het welbevinden van mensen centraal. De nadruk ligt op de veerkracht, eigen regie en het aanpassingsvermogen van de mens en niet op de beperkingen of ziekte zelf.

2. We zetten zoveel als mogelijk in op het zelfstandig en vitaal ouder worden.

Waarbij ouderen stilstaan bij hun oude dag, waar nodig ondersteuning krijgen en het **voorkomen van hulp- en zorgvragen** voorop staat.

3. We doen een toenemend beroep op de kracht van de inwoners als onderdeel van een zorgzame gemeenschap.

Naasten zijn en blijven onderdeel van het dagelijks leven van ouderen met een zorgvraag. Ook als de kwetsbaarheid van ouderen toeneemt houden naasten een rol in de ondersteuning en zorg. Zorgmedewerkers nemen ook een andere rol: met ouderen en hun naasten bepalen zij wat nodig is en bieden zij ondersteuning in de organisatie.

5. Als we iets doen of ontwikkelen, dan per definitie samen.

We leren, experimenteren en schalen succesvolle projecten op.

4. Als ouderenzorg-organisaties zijn wij de expert op het gebied van ouderenzorg.

We delen expertise en werken samen om de juiste zorg op de juiste plaats te bieden. We werken samen met gemeenten, woningcorporaties, welzijnsorganisaties, huisartsen en ziekenhuizen.

Bij de juiste zorg op de juiste plek staat de unieke oudere centraal. Verschillende (zorg)medewerkers werken met respect voor elkaars kennis en kunde samen. Samen met ouderen en naasten wordt bepaald wat zij zelf kunnen en waar ondersteuning nodig is.

6. We bundelen onze krachten om onze schaarse capaciteit effectief in te zetten ten behoeve van de regio.

We zetten ons in om kwalitatieve ondersteuning, zorg en behandeling goed te organiseren. We zijn als collectief aanspreekbaar in het regionale netwerk.

7. Vakbekwame zorgmedewerkers zijn het hart en drijvende kracht achter de zorg in de regio.

Wij faciliteren zorgmedewerkers om vanuit passie en expertise hun vakmanschap uit te oefenen. Werkplezier en verbinding met de

ouderen, naasten, collega's en vrijwilligers is leidend, waarbij protocollen en administratie ondersteunend zijn.

8. Waar mogelijk benutten we de mogelijkheden van technologie.

Technologie die ouderen en naasten ondersteunt in hun zelfstandigheid en zelfredzaamheid en technologie die medewerkers ondersteunt in hun werk (bijv. informatieoverdracht) en de dagelijkse verlening van zorg vergemakkelijkt en veiliger maakt.

1

2

3

2.3 Wat gaan we concreet doen om onze doelen te bereiken?

Om onze doelen te bereiken maken we optimaal gebruik van de Groninger kracht. De kracht van de gemeenschap, de medewerkers, innovatie en samenwerking:

1. Versterken van zorgzame gemeenschappen
2. Versterken van vakbekwame medewerkers en vergroten van het werkplezier
3. Inzet mogelijkheid van zorgtechnologie
4. Stevige positionering van de V&V in het netwerk
5. Stevige positionering van de wijkverpleging in het netwerk

1. Versterken van zorgzame gemeenschappen

De kracht van de gemeenschap

We stimuleren en versterken zorgzame gemeenschappen; waarin mensen naar elkaar om kijken en voor elkaar zorgen. Waar vitale én kwetsbare ouderen een plek hebben in de

samenleving en zij actief deelnemen en van betekenis zijn voor de gemeenschap. We sluiten aan bij de kracht van de gemeenschap en de initiatieven die er al zijn.

1. Als experts op het gebied van ouderenzorg en als belangrijke lokale werkgevers nemen we het initiatief om samen met lokale gemeenschappen (dorp of wijk) een **visie te ontwikkelen op hoe we zorgzame gemeenschappen samen vormgeven** of ondersteunen: wat is er nodig in een wijk of dorp om hier fijn oud te kunnen worden?
2. Dit krijgt ook vorm in de **woonzorgvisies** in samenwerking met gemeenten om zo **voldoende passende woningen voor ouderen te realiseren** in de regio.
3. Samen met lokale partners voeren we **maatschappelijke dialoog over de nieuwe werkelijkheid in de gemeenschap**: onbeperkte toegang tot zorg is niet meer vanzelfsprekend, we zullen meer voor elkaar moeten zorgen: ouderen, naasten en de gemeenschap.
4. In onze organisaties voeren we **het gesprek met medewerkers over welke rol en houding wordt gevraagd van de zorgmedewerkers** bij het versterken en stimuleren van de zorgzame gemeenschappen. Zo nodig zetten we in op **gezamenlijke scholing** van medewerkers.

2. Versterken vakbekwame medewerkers en vergoten van het werkplezier

De kracht van de medewerkers

Vakbekwame zorgmedewerkers zijn het hart van de Groninger ouderenzorg. Wij faciliteren zorgmedewerkers om vanuit passie en expertise hun vakmanschap uit te oefenen. We verbinden medewerkers over organisaties en domeinen heen.

We bouwen door op de goede stappen die we in de regio gezet hebben zoals de goede verbinding tussen onze organisaties en het onderwijs.

3. Benutten mogelijkheden van zorgtechnologie

De kracht van innovatie

Zorgtechnologie ondersteunt het welbevinden en de zelfstandigheid van ouderen. Het ondersteunt het werkplezier van medewerkers door het werk makkelijker en veiliger te maken.

We bouwen door op de goede stappen die we in de regio gezet hebben en bouwen dit komende jaren verder uit.

1. De **inzet van zorgtechnologie** is een belangrijk strategisch thema, waar we vanuit onze agenda gezamenlijk stappen zetten om dit onderdeel te maken van het dagelijks werk van alle medewerkers in de ouderenzorg.
2. We **delen kennis** en delen succesvolle **experimenten rond zorgtechnologie** met elkaar. Deze schalen we op en rollen we uit naar meerdere organisaties.
3. We blijven inzetten op het **verbeteren van digivaardigheden van onze medewerkers** zodat nieuwe zorgtechnologie snel kan worden ingezet.
4. We trekken zoveel mogelijk samen op naar marktpartijen: we **kopen samen in en** streven naar afspraken met leveranciers over **gezamenlijke investering in nieuwe experimenten**.

1. We blijven **bouwen aan een goed imago** van werken in de zorg in Groningen.
2. We zetten ons in om **voldoende vakbekwame medewerkers te vinden en te behouden**. We kijken breed: zowel naar medewerkers uit andere type opleidingen als medewerkers over de landsgrenzen heen.
3. We **verbeteren het vakmanschap** van onze medewerkers. We trekken samen

- op in opleiden, taakdifferentiatie en het verlichten van administratieve lasten.
4. We verbinden initiatieven rondom het **versterken van vakbekwame medewerkers en het vergroten van werkplezier**.
5. Samen met het onderwijs **ontwikkelen we innovatieve opleidingsvormen** waarmee we jongeren, werkenden en werkzoekenden duurzaam flexibel kunnen opleiden.

1

2

3

4. Stevige positionering van de V&V in het netwerk

De kracht van samenwerking

Vanuit onze positie als expert op het gebied van ouderenzorg vervullen we onze rol in het netwerk. Proactief zetten we ons in om juiste zorg op de juiste plek te organiseren in samenwerking met andere organisaties.

We bouwen door op de goede stappen die we in de regio gezet hebben op het delen van onze expertise in de eerste lijn, het doorontwikkelen van de geriatrische revalidatiezorg en het ontwikkelen van ambulante geriatrische teams in de regio.

1. In samenwerking met het ziekenhuis en onze revalidatielocaties maken we inzichtelijk hoe het vroeg inschakelen van onze expertise op het gebied van ouderenzorg een positief effect heeft op het **welbevinden van (kwetsbare) ouderen, het voorkomen/ uitstellen van zorg** en de zorgkosten die hiermee worden bespaard.
2. We **bundelen regionaal onze expertise en capaciteit ten behoeve van de regio** om de zorg efficiënter en effectiever te kunnen organiseren door middel van

- samenwerkende behandeldiensten en regionale samenwerking rond Avond-, Nacht- en Weekendzorg.
3. Vanuit onze rol nemen we actief deel en **delen we onze kennis op overlegtafels** (o.a. ROAZ, RONAZ en Preventieoverleg Groningen/Groningen Beter).
 4. Samen met partners komen we tot **afspraken over de continuïteit van zorgverlening en doorstroom** van ouderen met een zorgvraag, waarbij we knelpunten op het gebied van financiering adresseren.

5. Stevige positionering wijkverpleging in het netwerk

De kracht van samenwerking

We zetten in op een krachtige wijkverpleging om inwoners te ondersteunen om zo lang als het kan zelfstandigheid te behouden en thuis te blijven wonen.

1. We **bundelen onze krachten en verbinden** ons met thuiszorgorganisaties om samen de capaciteit, kwaliteit en veiligheid van de wijkverpleging te organiseren.
2. We zorgen dat de **wijkverpleging optimaal is aangesloten bij (zorg)organisaties** in de wijk die zich bezighouden met zorg voor ouderen.
3. We zetten in op **vernieuwing van de wijkverpleging door technologie** (bijv. zorg op afstand, thuismonitoring, hulp in huis) maar ook op **sociale innovatie** (samenwerking informele en formele zorg).
4. We streven naar **uitbreiding van de samenwerking** van gezamenlijke nachtzorg naar de **totale 24-uurs zorg**.
5. We zetten in op een **goede doorstroom** van ziekenhuiszorg en tijdelijk verblijf naar de thuiszorg of verpleegzorg (en andersom!).

1

2

3

3. Bijlagen

*Contactgegevens, deelnemende organisaties
en bronnen.*

1

2

3

Contact, deelnemende organisaties en bronnen

Contact

U kunt contact opnemen met j.groenveld@zonnehuisgroepnoord.nl

Alle deelnemende organisaties:

- *BCM ouderenzorg*
- *De Hoven*
- *Dignis*
- *Leyhoeve Zorg BV*
- *NNCZ*
- *Noorderzorg*
- *Oosterlengte*
- *Stichting Vredewold*
- *Stichting Zorgcentrum De Blanckenborg*
- *TSN Verzorging en Verpleging*
- *Westerholm*
- *Woonzorgcentrum Het Hooge Heem*
- *ZINN*
- *Zonnehuisgroep Noord*
- *Zorggroep Groningen*
- *Zorggroep Meander*

Bronnen

- *Regiobeeld Noord, Zorgkantoor Menzis (september, 2020)*
- *Mensen met dementie per gemeente, Alzheimer Nederland en ABF-research (januari, 2020)*
- *Dialognota Ouder worden, ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport 2020-2040 (februari 2021)*
- *Regioanalyse Groningen, inzicht in de zorgkantoorregio, NZA (2022)*

1

2

3

Deze regiovisie is ontwikkeld
in samenwerking met:

